

355
24.80

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

**ЗБІРНИК
МЕТОДИК ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ДІАГНОСТИКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Методичний посібник

За загальною редакцією начальника Головного управління
морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України
генерал-майора В.КЛЮЧКОВА

КИЇВ – 2023

УДК 159.9

Рекомендовано до друку Науковою радою Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України (протокол № 8 від 28.08.2023)

Мороз В.М., Коваль М.А., Герасименко О.В. Збірник методик для психологічної діагностики військовослужбовців Збройних Сил України : метод. посіб. К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2023. 468 с.

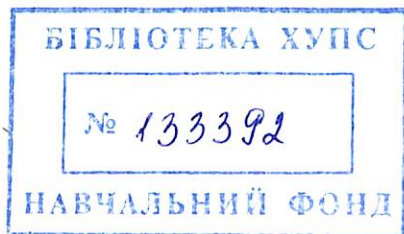
У методичному посібнику подано психодіагностичний інструментарій, що застосовується при проведенні професійно-психологічного відбору; діагностуванні лідерських якостей; психологічної готовності до виконання завдань за призначенням; негативних психічних станів.

Посібник може бути використаний у роботі практичних психологів, викладачів, слухачів, курсантів та студентів – майбутніх психологів, офіцерів структур морально-психологічного забезпечення; посадових осіб органів військового управління, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військових частин, закладів фахової передвищої освіти, вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які залучаються до організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту.

Рецензент:

Стасюк В. В. – доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри морально-психологічного забезпечення військ (сил) Національного університету оборони України.

© Науково-дослідний центр гуманітарних проблем
Збройних Сил України, 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНІЙ СПЕЦІАЛЬНІЙ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ	8
<i>Методика 1.1. “Підбір слів”</i>	<i>11</i>
<i>Методика 1.2. “Візерунки”</i>	<i>14</i>
<i>Методика 1.3. “Фігури”</i>	<i>17</i>
<i>Методика 1.4. “Арифметичний рахунок”</i>	<i>19</i>
<i>Методика 1.5. “Слухомовна пам’ять”</i>	<i>23</i>
<i>Методика 1.6. Тест “Розумові здібності” (Є. М. Потапчук)</i>	<i>25</i>
<i>Методика 1.7. “Матриці прогресивні Дж. Равена”</i>	<i>29</i>
<i>Методика 1.8. Експрес-опитувальник “Дезадаптивність” (І.І. Приходько, Я.В. Мацегора, О.С. Колесніченко, М.С. Байда)</i>	<i>46</i>
<i>Методика 1.9. Коротка шкала стійкості (The Brief Resilience Scale; B. Smith)</i>	<i>52</i>
<i>Методика 1.10. “Картка ризику суїциду”</i>	<i>54</i>
<i>Методика 1.11. “S-тест”</i>	<i>57</i>
<i>Методика 1.12. Методика дослідження особливостей мислення (МДОМ-2)</i>	<i>61</i>
<i>Методика 1.13. Мотивація професійної діяльності (методика К. Замфір у модифікації А. Реана)</i>	<i>64</i>
<i>Методика 1.14. Методика оцінки рівня розвитку адаптаційних здібностей особистості (БОО) “Адаптивність”</i>	<i>68</i>
<i>Методика 1.15. Методика діагностики показників і форм агресії (А. Басса, А. Даркі, в адаптації О.К. Осницького)</i>	<i>80</i>
<i>Методика 1.16. Короткий п’ятифакторний опитувальник особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR.) (в адаптації М. Кліманської, І. Галецької)</i>	<i>86</i>
<i>Методика 1.17. Багаторівневий особистісний опитувальник (БОО) “Адаптивність-200”</i>	<i>92</i>
<i>Методика 1.18. Діагностика комунікативних і організаторських схильностей (КОС-2)</i>	<i>114</i>

<i>Методика 1.19. Особистісний опитувальник НПН-А (нервово-психічна нестійкість – акцентуації).....</i>	119
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКИ ДІАГНОСТИКИ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	137
<i>Методика 2.1. Діагностика лідерських здібностей.....</i>	137
<i>Методика 2.2. Оцінка загальної здатності до управлінської діяльності (ЗЗУД) (Л. Кудряшова).....</i>	143
<i>Методика 2.3. Діагностика лідерських здібностей (Є. Жаріков, Є. Крушельницький).....</i>	149
<i>Методика 2.4. Шкала самоефективності (Р. Шварцер, М. Єрусалем).....</i>	158
<i>Методика 2.5. Методика діагностики основних тенденцій поведінки в реальній групі та уявлень про себе “Q-сортування” (В. Стефансон).....</i>	161
<i>Методика 2.6. Визначення рівня емоційного інтелекту (Н. Холл).....</i>	166
<i>Методика 2.7. Опитувальник для експертної оцінки рівня авторитету та лідерства командира (начальника).....</i>	171
<i>Методика 2.8. Потенціал лідера.....</i>	174
<i>Методика 2.9. Самооцінка лідерства.....</i>	177
<i>Методика 2.10. Ефективність лідерства (Р. Немов).....</i>	179
<i>Методика 2.11. Опитувальник “Тип лідера” (М. Белбін, адаптація Л. Кирилюк, В. Величко).....</i>	183
<i>Методика 2.12. Тест “Я – Лідер” (А. Лутошкін).....</i>	188
<i>Методика 2.13. Методика оцінки стилю керівництва (О. Козловська, А. Романюк, В. Урунський)</i>	191
<i>Методика 2.14. Самооцінка стилю управління.....</i>	197
<i>Методика 2.15. Діагностика схильності до певного стилю управління (Є. Ільїн)</i>	200
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКИ ДІАГНОСТИКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВО-СЛУЖБОВЦІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ	205
<i>Методика 3.1. Методика шкалованої самооцінки психофізіологічного стану (О. Кокун).....</i>	205
<i>Методика 3.2. Опитувальник військово-професійної життестійкості (О. Кокун).....</i>	208

<i>Методика 3.3. Опитувальник “Стратегії долаття стресових ситуацій” (С. Хобфолл в адаптації Н. Водоп’янової та О. Старченкової).....</i>	213
<i>Методика 3.4. Методика дослідження рівня суб’єктивного контролю (РСК) (Дж. Роттер в адаптації Є. Бажина, С. Голинкіної, А. Еткінда).....</i>	219
<i>Методика 3.5. Шкала стійкості Коннора-Девідсона-10.....</i>	228
<i>Методика 3.6. Опитувальник психологічної стійкості військовослужбовців Збройних Сил України в умовах бойових дій (О. Кохун, І. Пішко, Н. Лозінська).....</i>	229
<i>Методика 3.7. “Стійкість до стресу”.....</i>	232
<i>Методика 3.8. Дослідження схильності до ризику (за О. Шмельовим)</i>	234
<i>Методика 3.9. Дослідження вольового самоконтролю (А. Зверьков, Є. Ейдман).....</i>	239
<i>Методика 3.10. Діагностика мотивації до успіху та боязні невдач</i>	244
<i>Методика 3.11. Діагностика мотивації до успіху (Т. Елерс).....</i>	247
<i>Методика 3.12. Методика “Шкала загальної самооефективності” Р. Шварцера та М. Єрусалема (в адаптації В. Ромека).....</i>	251
<i>Методика 3.13. Анкета опитування експертів про рівень психологічної готовності військово-службовців військової служби за контрактом до виконання завдань за призначенням після підготовки, під час бойового злагодження.....</i>	253
РОЗДІЛ 4. МЕТОДИКИ ДІАГНОСТИКИ НЕГАТИВНИХ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ ВІЙСЬКОВО-СЛУЖБОВЦІВ	257
<i>Методика 4.1. Опитувальник для скринінгу посттравматичного стресового розладу Н. Бреслау та ін</i>	257
<i>Методика 4.2. Первинний скринінг посттравматичного стресового розладу (ПТСР).....</i>	259
<i>Методика 4.3. Опитувальник “Перелік симптомів ПТСР” за шкалою PCL-5.....</i>	260
<i>Методика 4.4. Методика “Коротка шкала тривоги, депресії та ПТСР”</i>	263
<i>Методика 4.5. Шкала депресії А.Т. Бека.....</i>	265

Методика 4.6. Опитувальник про стан здоров'я (PHQ-9) – шкала самооцінки депресії.....	270
Методика 4.7. Шкала оцінки впливу травматичної події.....	273
Методика 4.8. Шкала оцінки інтенсивності бойового досвіду.....	276
Методика 4.9. Опитувальник Міні-мульти.....	279
Методика 4.10. Анкета “Стрес-фактори”.....	298
Методика 4.11. Шкала для клінічної діагностики ПТСР (Clinical- administered PTSD Scale - CAPS).....	301
Методика 4.12. Опитувальник травматичного стресу І.О. Котеньова.....	317
Методика 4.13. Міссісіпська шкала для оцінки посттравматичних реакцій (військовий варіант).....	329
Методика 4.14. Опитувальник вираженості психопатологічної симптоматики (Symptom Check List-90-r-Revised, Scl-90-R).....	334
Методика 4.15. Структуроване інтерв'ю.....	347
Методика 4.16. Проективна методика “Дім-Дерево-Людина”...	367
Методика 4.17. Тематичний апперцептивний тест (ТАТ)....	392
РОЗДІЛ 5. МЕТОДИКИ ДІАГНОСТИКИ СХИЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО ІГРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ.....	410
Методика 5.1. Методика діагностики схильності до різних видів залежності (Г.В. Лозова).....	410
Методика 5.2. Опитувальник Анонімних ігроманів (GA-20)	415
Методика 5.3. Тест на виявлення комп'ютерної залежності (А.Р. Дроздікова-Заріпова та А.Р. Шакурова).....	418
Методика 5.4. Тест для діагностики Інтернет-залежності К. Янг.....	424
Методика 5.5. Скринінгова діагностика комп'ютерної залежності (Л.М. Юр'єва та Т.Ю. Больбот).....	428
Методика 5.6. Шкала хибних (помилкових) парі Neal та ін. (адаптація О.О. Карпова та В.В. Козлова).....	431
Методика 5.7. Опитувальник національного центру дослідження громадської думки NORC-DSM-IV (адаптація О.О. Карпова та В.В. Козлова).....	432
Методика 5.8. Канадський індекс проблемного гемблінгу (CPGI) (адаптація О.О. Карпова та В.В. Козлова).....	435

<i>Методика 5.9. Вікторіанський опитувальник (Victorian gambling screen; адаптація О.О. Карпова та В.В. Козлова).....</i>	438
<i>Методика 5.10. Тест для виявлення розладів, пов'язаних із захопленням азартними іграми (іграми на гроші) GAMBLING-UDIT (Gambling's Usage Disorders Identification Test).....</i>	442
<i>Методика 5.11. Опитувальник Internet Gaming Disorder – 20 Test.....</i>	448
<i>Методика 5.12. Десятипунктовий тест на розлад, пов'язаний з грою в інтернеті (IGDT-10) / Ten-Item Internet Gaming Disorder Test (IGDT-10) / Ten-Item.....</i>	451
<i>Методика 5.13. Тест для виявлення розладів, пов'язаних із захопленням іграми з телеприставками або комп'ютерними іграми (в тому числі мережевими іграми в Інтернеті) COMP-UDIT (Computer Use Disorders Identification Test).....</i>	453
<i>Методика 5.14. Тест на інтернет-адикцію (Т.А. Нікітіна та О.Ю. Єгоров).....</i>	459
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	464

Методичне видання

**ЗБІРНИК
МЕТОДИК ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Методичний посібник

**Під загальною редакцією начальника
Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил
України
генерал-майора Владислава КЛОЧКОВА**

**Підписано до друку
Формат 60*84/16
Папір офс. Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 9,94. Наклад ____ прим. Зам. №**